

Z A K O N

O NAFTAI

I. UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se način organizovanja i funkcionisanja tržišta nafte, derivata nafte i drugih motornih i energetske goriva, prava i obaveze učesnika na tržištu, projektovanje, izgradnja, korišćenje i zaštita energetske objekata u oblasti nafte, formiranje i korišćenje operativnih rezervi, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

Odredbe ovog zakona se, u odnosu na Autonomnu pokrajinu Kosovo i Metohija, tumače i primenjuju u skladu sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 i Zakonom o ratifikaciji Ugovora o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija („Službeni glasnik RS”, broj 62/06).

Značenje pojedinih izraza

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) bazno ulje je osnovno ulje mineralnog, sintetičkog ili biljnog porekla koje se koristi za proizvodnju maziva i u industrijske svrhe;
- 2) derivati nafte su motorni benzini, avionski benzini, mlazna goriva, gasna ulja, ulja za loženje, brodska goriva, tečni naftni gas i drugo;
- 3) krajnji korisnik je pravno lice, preduzetnik i poljoprivredno gazdinstvo koje je upisano u registar poljoprivrednih gazdinstava koje koristi motorna i energetska goriva za sopstvene potrebe;
- 4) motorna goriva su motorni benzini, avionski benzini, mlazna goriva, gasna ulja, brodska goriva, tečni naftni gas - autogas, biogoriva, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas, vodonik i drugo, a u skladu sa propisima kojima se definišu njihovi tehnički i drugi zahtevi i namena;
- 5) energetska goriva su gasna ulja, ulja za loženje, biotečnosti, tečni naftni gas, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas, vodonik i drugo, a u skladu sa propisima kojima se definišu njihovi tehnički i drugi zahtevi i namena;
- 6) korisnik sistema za transport nafte naftovodom, odnosno derivata nafte produktovodom je energetske subjekt koji ima licencu za trgovinu naftom, motornim i energetskim gorivima ili energetske subjekt koji ima licencu za proizvodnju derivata nafte koji ima ugovoren transport nafte naftovodom ili derivata nafte produktovodom;
- 7) mala plovila su čamci u skladu sa propisima kojima se uređuju unutrašnja plovidba i luke;
- 8) namešavanje biogoriva je dodavanje biogoriva motornim gorivima naftnog porekla u propisanom sadržaju;

9) namešavanje biotečnosti je dodavanje biotečnosti energetskim gorivima naftnog porekla u propisanom sadržaju;

10) naftni terminal je specijalizovani infrastrukturni objekat namenjen za prihvatanje, prevoz, skladištenje i distribuciju nafte i naftnih derivata;

11) naftovod je cevovod za transport sirove nafte, kao i cevovod od otpremne stanice, sabirno-otpremne stanice ili terminala na eksploatacionom polju do rafinerije nafte. Sastavni delovi naftovoda su: pumpne i čistačke stanice, sistemi katodne zaštite, armature, merna oprema, sistem za daljinski nadzor i upravljanje, telekomunikaciona mreža za potrebe sistema daljinskog nadzora i druga odgovarajuća postrojenja i uređaji;

12) prevozna sredstva su drumska motorna vozila i mala plovila koja za pogon koriste motorna goriva;

13) pristup sistemu za transport nafte naftovodima ili derivata nafte produktovodima je pravo na korišćenje sistema radi transporta ugovorene količine nafte ili derivata nafte u ugovoreno vreme pod propisanim i javno objavljenim uslovima na principu nediskriminacije;

14) produktovod je cevovod za transport motornih i energetskih goriva naftnog porekla. Sastavni delovi produktovoda su: pumpne stanice, armature, merna oprema, sistemi katodne zaštite, telekomunikaciona mreža za potrebe sistema daljinskog nadzora i druga odgovarajuća postrojenja i uređaji;

15) sopstvene potrebe su potrebe za motornim i energetskim gorivima koji nisu namenjeni daljoj prodaji, već za sopstvenu potrošnju;

16) transport nafte i derivata nafte drugim oblicima transporta je transport nafte, odnosno derivata nafte svim oblicima transporta osim naftovodom, odnosno produktovodom;

17) transport nafte naftovodima i derivata nafte produktovodima je preuzimanje, cevovodni transport i predaja ugovorene količine nafte i derivata nafte pod propisanim i javno objavljenim uslovima na principu nediskriminacije;

18) trgovina van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava energetskim gorivima i motornim gorivima za snabdevanje sportskih aviona je trgovina na malo;

19) trgovina gorivima za plovila je trgovina na veliko i obuhvata snabdevanje motornim gorivima brodova i tehničkih plovniha objekata u skladu sa propisima kojima se uređuju unutrašnja plovidba i luke i propisima o transportu opasnog tereta;

20) trgovina motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava je trgovina na malo;

21) trgovina naftom, motornim i energetskim gorivima je trgovina na veliko i obuhvata kupovinu, odnosno uvoz radi dalje prodaje, odnosno izvoza ili korišćenje u poslovne svrhe.

Ostali izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog zakona, imaju značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

II. ENERGETSKE DELATNOSTI I OBAVLJANJE ENERGETSKIH DELATNOSTI

Energetske delatnosti

Član 3.

Energetske delatnosti u smislu ovog zakona su:

- 1) proizvodnja derivata nafte;

- 2) transport nafte naftovodima;
- 3) transport derivata nafte produktovodima;
- 4) transport nafte, derivata nafte, biogoriva i komprimovanog i utečnjelog prirodnog gasa drugim oblicima transporta;
- 5) skladištenje nafte, motornih i energetske goriva;
- 6) trgovina naftom, motornim i energetskim gorivima;
- 7) trgovina gorivima van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava;
- 8) punjenje posuda za tečni naftni gas, komprimovani i utečnjeni prirodni gas;
- 9) trgovina motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava;
- 10) trgovina gorivima za plovila;
- 11) namešavanje biogoriva sa gorivima naftnog porekla;
- 12) namešavanje biotečnosti sa gorivima naftnog porekla.

Energetske delatnosti iz stava 1. tač. 1), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11) i 12) ovog člana obavljaju se u skladu sa tržišnim principima.

Energetske delatnosti iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana su delatnosti od opšteg interesa u skladu sa posebnim zakonom.

Licenca za energetske delatnosti iz stava 1. tač. 5) i 6) ovog člana se izdaje u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast energetike.

Uslovi za obavljanje energetske delatnosti

Član 4.

Energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona može da obavlja pravno lice ili preduzetnik koji ima licencu za obavljanje energetske delatnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike (u daljem tekstu: energetski subjekt).

Energetske delatnosti iz člana 3. stav 3. ovog zakona može da obavlja društvo kapitala čiji je jedini vlasnik Republika Srbija, zavisno društvo čiji je jedini vlasnik to društvo kapitala, kao i pravno lice ili preduzetnik kome je Vlada poverila obavljanje te delatnosti u skladu sa posebnim zakonom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za obavljanje energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tačka 4) ovog zakona nije potrebno imati licencu za obavljanje energetske delatnosti.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za obavljanje energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tačka 6) ovog zakona Uprava za rezerve energenata i Republička direkcija za robne rezerve ne moraju imati licencu za obavljanje energetske delatnosti.

Energetski objekti za obavljanje delatnosti proizvodnje derivata nafte

Član 5.

Energetski objekti koje energetski subjekt koristi za obavljanje delatnosti proizvodnje derivata nafte ne mogu se koristiti za obavljanje drugih energetske delatnosti.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte dužni su da obezbede otpremne rezervoare u kojima se proverava usaglašenost po kvalitetu gotovih proizvoda pre stavljanja na tržište.

Energetski objekti u kojima se istovremeno obavljaju energetske delatnosti namešavanja i trgovina na malo

Član 6.

Energetski objekti koje energetski subjekt koristi za obavljanje delatnosti namešavanja biogoriva sa gorivima naftnog porekla mogu istovremeno da se koriste i za obavljanje delatnosti namešavanja biotečnosti sa gorivima naftnog porekla.

Energetski objekti, odnosno rezervoari za TNG-autogas, koje energetski subjekt koristi za obavljanje delatnosti trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava ne mogu se istovremeno koristiti za obavljanje delatnosti punjenja posuda za tečni naftni gas, komprimovani i utečnjeni prirodni gas, kao i trgovine van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava.

Energetski objekti u kojima se istovremeno obavljaju energetske delatnosti prema nameni rezervoara

Član 7.

Energetski subjekt koji obavlja delatnosti trgovine naftom, motornim i energetskim gorivima, skladištenja nafte, motornih i energetskih goriva, trgovine gorivima van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava i punjenje posuda za tečni naftni gas, komprimovani i utečnjeni prirodni gas mogu te delatnosti da obavljaju na istim energetskim objektima, odnosno rezervoarima ukoliko su ti rezervoari deklarirani za istu namenu i ispunjavaju posebne tehničke uslove za promet.

Razdvajanje računa

Član 8.

Energetski subjekt koji obavlja jednu ili više energetskih delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona čije su cene regulisane ili koji pored tih energetskih delatnosti obavlja i druge delatnosti dužan je da u cilju izbegavanja diskriminacije, međusobnog subvencionisanja i povrede konkurencije u svojim računovodstvenim internim obračunima vodi zasebne račune za svaku od energetskih delatnosti čije su cene regulisane i zbirno za sve druge delatnosti.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana dužan je da sačini godišnji bilans stanja i bilans uspeha za svaku delatnost pojedinačno, u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom kojim se uređuje položaj privrednih društava i zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana koji ima obavezu revizije godišnjih finansijskih izveštaja u skladu sa zakonom, dužan je da obezbedi reviziju godišnjih finansijskih izveštaja koja treba da potvrdi poštovanje načela izbegavanja diskriminacije i međusobnog subvencionisanja. Godišnji finansijski izveštaji i izveštaji revizora moraju se objaviti na internet stranici energetskog subjekta.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana, dužan je da u svom opštem aktu o računovodstvu i računovodstvenim politikama utvrdi pravila za raspoređivanje zajedničkih bilansnih pozicija koje će primenjivati pri izradi računovodstvenih internih obračuna po delatnostima.

Energetski subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da obezbede tajnost komercijalno osetljivih i poslovnih podataka energetskih subjekata i kupaca energenata, kao i tajnost komercijalno osetljivih podataka i informacija o svojim aktivnostima, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Sigurnost snabdevanja

Član 9.

U cilju obezbeđivanja sigurnosti snabdevanja energijom i energentima, energetske subjekti koji obavljaju energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona, dužni su da prioritarno obezbede dovoljne količine energenata potrebne za život i rad građana i poslovanje privrednih subjekata i njihovo snabdevanje energentima na siguran, pouzdan i kvalitetan način, uvažavajući kriterijum ekonomičnosti isporuke.

Postupci i kriterijumi za utvrđivanje poremećaja u snabdevanju, nadležnosti i odgovornosti radi otklanjanja poremećaja u snabdevanju, kao i postupci za normalizaciju snabdevanja tržišta Republike Srbije u oblasti nafte utvrđeni su propisima kojim se uređuje oblast obaveznih rezervi nafte, derivata nafte i prirodnog gasa.

III. TRANSPORT NAFTE I DERIVATA NAFTE

Sistemi za transport

Član 10.

Sistem za transport nafte naftovodom se sastoji od naftovoda, prvog punjenja naftovoda i naftnih terminala za manipulaciju i skladištenje sirove nafte. Sistem za transport nafte naftovodom na mestu prijema je povezan sa sistemom za transport nafte naftovodima drugih država i/ili sa naftnim terminalom proizvođača domaće sirove nafte, a na mestu predaje sa rafinerijama za preradu nafte, naftnim terminalima koji nisu deo sistema za transport i/ili sistemima za transport nafte drugih država.

Sistem za transport derivata nafte produktovodom se sastoji od produktovoda, prvog punjenja produktovoda i naftnih terminala za manipulaciju i skladištenje motornih i energetskih goriva naftnog porekla. Sistem za transport derivata nafte produktovodom na mestu prijema je povezan sa sistemom za transport derivata nafte produktovodima drugih država, sa rafinerijama za preradu nafte i/ili naftnim terminalima koji nisu deo sistema za transport, a na mestu predaje sa naftnim terminalima koji nisu deo sistema za transport i/ili sistemima za transport derivata nafte drugih država.

Obaveze energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta

Član 11.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta nafte naftovodima upravlja sistemom za transport nafte naftovodima i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj ovog transportnog sistema, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbeđenje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni potrebe za transportom naftovodima na ekonomski opravdan način.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta derivata nafte produktovodima upravlja sistemom za transport derivata nafte produktovodima i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj ovog transportnog sistema njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbeđenje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni potrebe za transportom produktovodima na ekonomski opravdan način.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost transporta nafte naftovodom ili delatnost transporta derivata nafte produktovodom (u daljem tekstu: energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta) dužni su da u planu razvoja koji se donosi za period od pet godina, ukažu na potrebe za izgradnjom i rekonstrukcijom najvažnije

infrastrukture transportnog sistema koju treba izgraditi ili rekonstruisati u narednih pet godina.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da u planu investicija utvrdi dinamiku izgradnje novih i rekonstrukciju postojećih transportnih kapaciteta, izvore sredstava i druge uslove za razvoj transportnog sistema, kao i programe i mere za smanjenje gubitaka u transportnom sistemu i odgovoran je za ostvarivanje plana investicija.

Razvoj sistema za transport

Član 12.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da podnese Agenciji za energetiku (u daljem tekstu: Agencija) na saglasnost plan razvoja i plan investicija u skladu sa Strategijom razvoja energetike Republike Srbije i Programom ostvarivanja Strategije, kao i drugim strateškim aktima kojima se utvrđuje razvoj energetske infrastrukture.

Plan razvoja transportnog sistema donosi se svake pete godine za period od pet godina.

Ukoliko tokom važećeg perioda dođe do izmena koje bitno utiču na strukturu i/ili obim razvoja transportnog sistema, energetski subjekt je dužan da izmenjeni plan dostavi Agenciji na saglasnost i pre isteka roka iz stava 2. ovog člana.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta izrađuje plan razvoja nakon sprovedenih konsultacija sa svim zainteresovanim stranama i uzima u obzir planiranu proizvodnju i potrošnju sirove nafte i derivata nafte.

Plan investicija koji se podnosi Agenciji na saglasnost svake godine za period od tri godine sadrži investicije za koje je doneta odluka o realizaciji i koje su u toku, investicije koje će se realizovati u periodu od naredne tri godine, kao i efikasne mere radi obezbeđenja pouzdanosti sistema i sigurnosti snabdevanja.

Planom investicija ukazuje se na potrebe za izgradnjom i rekonstrukcijom najvažnije infrastrukture transportnog sistema koju treba izgraditi ili rekonstruisati u naredne tri godine i određuju se rokovi za realizaciju svih investicionih projekata.

Agencija prati i ocenjuje realizaciju plana investicija i u svom godišnjem izveštaju daje procenu realizovanih investicija.

Pravila o radu

Član 13.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta donosi pravila o radu sistema za transport nafte naftovodom, odnosno pravila o radu sistema za transport derivata nafte produktovodom (u daljem tekstu: Pravila o radu).

Pravila o radu sadrže:

- 1) tehničke uslove za bezbedan rad sistema;
- 2) postupke u slučaju havarije i kriznih situacija, odnosno prekida transporta;
- 3) pravila o pristupu sistemu za transport nafte, odnosno derivata nafte;
- 4) instrument obezbeđenja plaćanja i kriterijume za utvrđivanje iznosa i perioda za koji se traži;
- 5) uslove u pogledu kvaliteta nafte, odnosno derivata nafte koji se ugovaraju za transport;

6) pravila o merenju sa definisanom potrebnom mernom opremom i druge uslove transporta;

7) penale za korisnika za nedozvoljeno odstupanje u kvalitetu nafte ili derivata nafte koji se predaju za transport na mestu prijema;

8) penale za energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta za nedozvoljeno odstupanje u kvalitetu nafte ili derivata nafte na mestu predaje;

9) penale za korisnika za nedozvoljeno odstupanje od ugovorene dinamike transporta nafte ili derivata nafte;

10) penale za korisnika za nedozvoljeno odstupanje u količinama predate nafte ili derivata nafte u odnosu na ugovorene količine;

11) penale za energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta za nedozvoljeno odstupanje u količinama transportovane nafte ili derivata nafte na mestu predaje u odnosu na količinu nafte ili derivata nafte preuzete na mestu prijema;

12) model Ugovora o pristupu sistemu za transport nafte naftovodom, odnosno sistemu za transport derivata nafte produktovodima;

13) druga pitanja neophodna za rad sistema za transport nafte naftovodima i sistema za transport derivata nafte produktovodima i funkcionisanje tržišta.

Na Pravila o radu saglasnost daje Agencija u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Pravila o radu objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana dužan je da Pravila o radu objavi na svojoj internet stranici.

Pristup sistemu za transport

Član 14.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta je dužan da omogući korisnicima sistema za transport nafte naftovodima ili sistema za transport derivata nafte produktovodima pristup sistemu za transport nafte naftovodima ili sistemu za transport derivata nafte produktovodima po regulisanim cenama na principu javnosti i nediskriminacije, u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i propisima i Pravilima o radu.

Ugovor o pristupu sistemu za transport

Član 15.

Pristup sistemu za transport nafte naftovodima ili sistemu za transport derivata nafte produktovodima se uređuje ugovorom o pristupu koji zaključuju energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta i korisnik sistema, u skladu sa Pravilima o radu.

Ugovor o pristupu, pored elemenata utvrđenih zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, sadrži: podatke o mestu prijema i mestu predaje, dinamici transporta, kvalitetu nafte, odnosno derivata nafte, kao i druge elemente predviđene Pravilima o radu.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta vodi evidenciju ugovora o pristupu.

Odbijanje pristupa sistemu za transport

Član 16.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta, može odbiti pristup sistemu ako nema tehničkih mogućnosti zbog:

- 1) nedostatka kapaciteta;
- 2) pogonskih smetnji ili preopterećenosti sistema;
- 3) ugrožene sigurnosti rada sistema;
- 4) neodgovarajućeg kvaliteta nafte ili derivata nafte;
- 5) drugih uslova predviđenih Pravilima o radu.

O odbijanju pristupa sistemu za transport nafte naftovodima ili sistemu za transport derivata nafte produktovodima energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta donosi rešenje najkasnije u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva za pristup sistemu.

Rešenje iz stava 2. ovog člana sadrži detaljno obrazložene razloge za odbijanje pristupa sistemu.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Agenciji, u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Odluka Agencije doneta po žalbi je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Tranzit nafte i derivata nafte

Član 17.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da omogući tranzit nafte naftovodom ili tranzit derivata nafte produktovodom na principu regulisanog pristupa, nediskriminacije i javnosti uz poštovanje zaključenih međudržavnih konvencija ili ugovora.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta može odbiti pristup sistemu po zahtevu za tranzit nafte naftovodima ili tranzit derivata nafte produktovodom ako postoje tehničko-tehnološka ograničenja, ako su kapaciteti naftovoda ili produktovoda popunjeni, ako kvalitet nafte ili derivata nafte nije odgovarajući ili zbog preuzetih ugovornih obaveza i potrošnje nafte ili derivata nafte od strane kupaca na teritoriji Republike Srbije.

Za odbijanje zahteva za tranzit nafte naftovodom primenjuje se postupak iz člana 16. ovog zakona.

Tajnost podataka

Član 18.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta, dužan je da obezbedi tajnost komercijalnih i poslovnih podataka energetskih subjekata i korisnika sistema, kao i drugih podataka koji su mu dostupni u obavljanju delatnosti.

IV. PROJEKTOVANJE, IZGRADNJA, KORIŠĆENJE I ZAŠTITA ENERGETSKIH OBJEKATA

Izgradnja energetskih objekata

Član 19.

Objekti za proizvodnju derivata nafte, sistemi za transport nafte naftovodima i sistemi za transport derivata nafte produktovodima i objekti za skladištenje nafte i

derivata nafte se grade u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi i način uređenja prostora, uređivanje i korišćenje građevinskog zemljišta i izgradnja objekata, zakonom kojim je uređena oblast energetike, tehničkim i drugim propisima.

Projektovanje sistema za transport

Član 20.

Naftovodi i produktovodi se projektuju i grade u koridoru utvrđenom planskim dokumentima na trasi za koju se utvrdi da se u pogledu prirodnih i radom stvorenih uslova obezbeđuje bezbednost naftovoda i produktovoda i sigurnost života i zdravlja ljudi, životne sredine i materijalnih dobara.

Obaveze i ovlašćenja u vezi sa zaštitom sistema

Član 21.

Energetski subjekt odnosno drugo pravno lice dužno je da uskladi način merenja količina nafte i derivata nafte, obeleži trasu naftovoda i produktovoda, obezbedi zaštitu od korozije, sprovodi zavarivanje naftovoda i produktovoda i ispitivanje zavarenih spojeva, opremi naftovode i produktovode sistemom za daljinski nadzor i upravljanje i sistemom veza u cilju ostvarivanja bezbednog i nesmetanog prenosa informacija koje se odnose na korišćenje i održavanje naftovoda i produktovoda, električnu opremu i instalacije u zonama opasnosti izvede u protivpožarnoj i protiveksplozivnoj zaštiti, ispituje naftovode i produktovode tokom izgradnje a pre puštanja u rad, pusti u rad naftovod i produktovod, pregleda i održava sigurnosne uređaje, kontroliše i održava naftovod i produktovod i vodi evidenciju o izvršenoj kontroli i održavanju.

Energetski subjekt koji obavlja energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona dužan je da obezbedi zaštitu naftovoda i produktovoda i njegovih pripadajućih nadzemnih uređaja, postrojenja i objekata od neovlašćene upotrebe ili oštećenja.

Ministar nadležan za poslove energetike propisuje uslove i način za:

- 1) izbor trase naftovoda i produktovoda, lokaciju i način izgradnje objekata koji su sastavni delovi naftovoda i produktovoda;
- 2) izbor materijala, opreme i uređaja, radne parametre naftovoda i produktovoda i zavarivanje naftovoda i produktovoda i ispitivanje zavarenih spojeva;
- 3) način merenja količina nafte i derivata nafte;
- 4) regulaciju pritiska i mere sigurnosti od prekoračenja dozvoljenog radnog pritiska;
- 5) obeležavanje trase naftovoda i produktovoda;
- 6) zaštitni pojas naftovoda i produktovoda, naseljenih zgrada, objekata i infrastrukturnih objekata u zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda i radni pojas;
- 7) zone opasnosti i uslove projektovanja, ugradnje i održavanja električne opreme i instalacije u zonama opasnosti;
- 8) daljinski nadzor i upravljanje;
- 9) ispitivanje naftovoda i produktovoda u toku izgradnje, a pre njihovog puštanja u rad;
- 10) korišćenje i rukovanje naftovodima i produktovodima i njihovo održavanje u toku rada, remonta i vanrednih događaja;
- 11) zaštitu od korozije naftovoda i produktovoda;

- 12) otkrivanje propuštanja naftovoda i produktovoda;
- 13) pregled i održavanje sigurnosnih uređaja;
- 14) postupanje sa delovima naftovoda i produktovoda koji se više neće koristiti;
- 15) zaštite naftovoda i produktovoda, odnosno njegovih pripadajućih nadzemnih uređaja, postrojenja i objekata od neovlašćene upotrebe ili oštećenja;
- 16) način kontrole i održavanja naftovoda i produktovoda i vođenje evidencije o izvršenoj kontroli i održavanju.

Puštanje u rad sistema za transport

Član 22.

Sistemi za transport nafte naftovodom i sistemi za transport nafte produktovodom ili njihovi delovi koji su privremeno isključeni iz upotrebe, kao i novi ili rekonstruisani sistemi koji nisu pušteni u rad mogu se pustiti u rad, nakon ponovo izvršenog ispitivanja, u skladu sa podzakonskim aktom iz člana 21. ovog zakona.

Isključenjem iz stava 1. ovog člana ne smatra se isključenje koje je u funkciji održavanja sistema za transport nafte naftovodom, odnosno sistema za transport nafte produktovodom.

Zaštita energetske objekata

Član 23.

Energetski subjekti koji obavljaju energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona, dužni su da koriste i održavaju energetske objekte u skladu sa tehničkim i drugim propisima koji se odnose na delatnost koju obavljaju, kao i uslovima zaštite od požara i eksplozija, zaštite životne sredine utvrđenim zakonom i drugim propisima.

Interni akti energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta

Član 24.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da u svojim aktima utvrdi funkcionalne zahteve, postupak i način rukovanja naftovodima, odnosno produktovodima prema preporuci proizvođača opreme, kao i postupak i periodiku održavanja sistema za transport nafte naftovodima, odnosno sistema za transport derivata nafte produktovodima, u skladu sa zakonom, Pravilima o radu, tehničkim i drugim propisima.

Na subjekte koji koriste sabirno-otpremne i skladišne sisteme nafte na eksploatacionim poljima, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje rudarstvo, kada se radi o objektima iz ovog stava.

Oznake na sistemima za transport

Član 25.

Energetski subjekt koji obavlja energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona dužan je da postavljene oznake na trasi naftovoda i produktovoda održava i da oznake koje su oštećene ili koje nedostaju, dovede u što kraćem roku u prvobitno stanje, odnosno da ih bez odlaganja zameni.

Čuvanje dokumentacije

Član 26.

Energetski subjekt koji obavlja energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona dužan je da trajno čuva celokupnu dokumentaciju o projektovanju,

izgradnji, ispitivanju, puštanju u rad, korišćenju, održavanju i merama zaštite naftovoda i produktovoda.

Pravo prelaska i nadoknada štete

Član 27.

Energetski subjekt koji obavlja energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona i koji koristi i održava energetske objekte ima pravo prelaska preko nepokretnosti drugog vlasnika radi izvođenja radova na održavanju, kontroli ispravnosti objekta, uređaja, postrojenja ili opreme, kao i izvođenja drugih radova i upotrebe nepokretnosti na kojoj se izvode navedeni radovi samo dok ti radovi traju.

Vlasnik nepokretnosti je dužan da omogući pristup energetske objektima iz stava 1. ovog člana i da trpi i ne ometa izvršenje radova iz stava 1. ovog člana.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana je dužan da nadoknadi štetu koju nanese vlasniku nepokretnosti u toku izvođenja radova, čiju visinu utvrđuju sporazumno.

U slučaju da vlasnik nepokretnosti i energetski subjekt ne postignu sporazum u smislu stava 3. ovog člana, odluku o tome donosi nadležni sud.

Zabrane, ograničenja, dužnosti i uslovi izgradnje i korišćenja

Član 28.

Zabranjena je izgradnja objekata koji nisu u funkciji obavljanja energetske delatnosti iz člana 3. ovog zakona, kao i izvođenje drugih radova ispod, iznad ili pored naftovoda i produktovoda, suprotno zakonu, kao i tehničkim i drugim propisima.

Zabranjeno je zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu iznad, ispod ili na nepropisnoj udaljenosti od naftovoda i produktovoda.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta, dužan je da o svom trošku redovno uklanja drveće ili grane i drugo rastinje koje ugrožava rad naftovoda i produktovoda.

Vlasnici i nosioci drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored naftovoda i produktovoda ne mogu preduzimati radove ili druge radnje kojima se onemogućava ili ugrožava rad naftovoda i produktovoda bez prethodno izdatih pozitivnih uslova energetske subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik naftovoda i produktovoda.

Uslove iz stava 4. ovog člana izdaje energetski subjekt na zahtev vlasnika ili nosioca drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored naftovoda i produktovoda, u postupku objedinjene procedure, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast planiranja i izgradnje i sadrži tehničke uslove u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima.

Izvođenje radova u zaštitnom pojasu

Član 29.

U zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda ne smeju se izvoditi radovi koji nisu uređeni propisima kojima se uređuje oblast planiranja i izgradnje i druge aktivnosti, izuzev poljoprivrednih radova dubine do 0,5 m, bez pismenog odobrenja energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta.

Pravna lica, preduzetnici i fizička lica su dužna da za radove iz stava 1. ovog člana pribave pisano odobrenje energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta izdaje odobrenje sa uslovima za izvođenje radova u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda, ukoliko utvrdi da u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda postoje tehničke mogućnosti za izvođenje radova i drugih aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

Pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice kome je izdato odobrenje iz stava 1. ovog člana mora prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda sprovoditi mere zaštite prema uputstvu energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta.

Kontrolu nad sprovođenjem mera iz st. 2. i 3. ovog člana vrši ovlašćeno lice energetskog subjekta koji je izdao odobrenje.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da u zonama opasnosti preduzima mere zaštite od požara i eksplozije, u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima.

Izmeštanje energetskog objekta

Član 30.

Nadležni organ može naložiti izmeštanje energetskog objekta samo u slučaju izgradnje objekata saobraćajne, energetske i komunalne infrastrukture, objekata za potrebe odbrane zemlje, vodoprivrednih objekata i objekata za zaštitu od elementarnih nepogoda i drugih objekata koji se u smislu zakona kojim se uređuje eksproprijacija smatraju objektima od opšteg interesa, a koji se, zbog prirodnih ili drugih karakteristika, ne mogu graditi na drugoj lokaciji, kao i u slučaju izgradnje objekata i izvođenja radova na eksploataciji mineralnih sirovina.

U slučaju iz stava 1. ovog člana troškove izmeštanja energetskog objekta, podrazumevajući i troškove gradnje, odnosno postavljanja tog energetskog objekta na drugoj lokaciji, snosi investitor objekta zbog čije izgradnje se izmešta energetski objekat.

Međusobna prava i obaveze između investitora objekta zbog čije se izgradnje izmešta energetski objekat i energetskog subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik energetskog objekta koji se izmešta definišu se ugovorom.

Svojina sistema za transport nafte naftovodima i sistema za transport derivata nafte produktovodima

Član 31.

Sistemi za transport nafte naftovodima i sistemi za transport derivata nafte produktovodima mogu, u skladu sa zakonom, biti u javnoj svojini i u svojini privrednog društva koje obavlja delatnost transporta, koga je osnovala Republika Srbija za obavljanje delatnosti transporta nafte naftovodima, odnosno transporta derivata nafte produktovodima.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta, stiče svojinu na objektima sistema za transport nafte naftovodima, odnosno sistema za transport derivata nafte produktovodima, koje izgradi svojim sredstvima, pribavi pravnim poslom, osnivanjem, odnosno povećanjem osnovnog kapitala.

U slučaju prestanka energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta, čiji je osnivač Republika Srbija sistem za transport nafte naftovodima, odnosno sistem za transport derivata nafte produktovodima postaje svojina Republike Srbije.

Izuzetno od stava 3. ovog člana kada je pravni sledbenik energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta koji prestaje sa radom drugo pravno lice čiji je osnivač Republika Srbija, koje po odredbama ovog zakona može imati svojinu na

sistemu za transport nafte i sistemu za transport derivata nafte, to pravno lice stiče svojину na tim sistemima.

Sistem za transport nafte naftovodom i sistem za transport derivata nafte produktovodom iz stava 1. ovog člana ne mogu se otuđiti iz javne svojine, niti iz svojine energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta niti mogu biti predmet opterećenja ili prinudnog izvršenja.

Naftovodi i produktovodi iz stava 1. ovog člana moraju biti upisani u katastar vodova, odnosno infrastrukture ili kod drugog nadležnog organa u skladu sa posebnim zakonom.

V. SAGLASNOST ZA SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE

Izdavanje Saglasnosti za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe

Član 32.

Za skladištenje motornih i energetskih goriva za sopstvene potrebe kapaciteta preko 5 t na jednoj lokaciji i za snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava privrednih subjekata, preduzetnika i zadruga, za koje se ne izdaje licenca, pribavlja se saglasnost koju ministarstvo nadležno za poslove energetike (u daljem tekstu: Ministarstvo) izdaje rešenjem u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva (u daljem tekstu: Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe).

Ministarstvo vodi registar izdatih i oduzetih saglasnosti.

Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe se izdaje ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) da je podnosilac zahteva registrovan za obavljanje delatnosti;
- 2) da nad podnosiocem zahteva nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, odnosno prinudne likvidacije;
- 3) da podnosilac zahteva poseduje dokaz o pravnom osnovu za korišćenje objekta u kojem se obavlja skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe;
- 4) da objekti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe imaju upotrebnu dozvolu ili rešenje o ozakonjenju objekta sa izveštajem komisije za tehnički pregled kojim se utvrđuje da je objekat podoban za upotrebu;
- 5) da objekti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o zaštiti od požara i eksplozija i propisima o zaštiti životne sredine;
- 6) da se objekti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe ne koriste za obavljanje energetskih delatnosti za koje se izdaje licenca.

Dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 3. ovog člana prilaže se uz zahtev za izdavanje Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe.

Dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 3. ovog člana da objekti za skladištenje i sopstvene stanice za snabdevanje ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o zaštiti od požara i eksplozija i propisima o zaštiti životne sredine je zapisnik o inspekcijском nadzoru nadležnog inspektora u kome je konstatovano da nisu utvrđene nezakonitosti.

Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe se izdaje sa rokom važenja od deset godina.

Ukidanje Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe

Član 33.

Privredni subjekti, preduzetnici i zadruge kojima je izdata Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe mogu za vreme važenja Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe podneti zahtev za njeno ukidanje.

Privredni subjekti, preduzetnici i zadruge kojima je izdata Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe dužni su da podnesu zahtev za izmenu rešenja kojim je izdata saglasnost, u slučaju promena u vezi sa energetske objekta na kojima se obavlja skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe, kao i nastupanja drugih okolnosti koje se odnose na ispunjenje uslova na osnovu kojih se izdaje saglasnost.

U slučaju da privredni subjekti, preduzetnici i zadruge kojima je izdata Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe ne podnesu zahtev za izmenu rešenja iz razloga navedenih u stavu 2. ovog člana Ministarstvo pokreće postupak izmene rešenja po službenoj dužnosti.

Protiv rešenja iz člana 32. stav 1. ovog zakona može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Rešenje Vlade je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo bliže propisuje sadržinu zahteva i dokumenta koja se prilažu uz zahtev za izdavanje Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe i sadržinu zahteva i dokumenta koja se prilažu uz zahtev za sprovođenje inspekcijanskog nadzora nadležnog inspektora iz člana 32. stav 5. ovog zakona.

Oduzimanje Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe

Član 34.

Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe privremeno se oduzima ako imalac ove saglasnosti ne održava u ispravnom i bezbednom stanju objekte za skladištenje i sopstvene stanice za snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava u skladu sa tehničkim propisima i ako se ne pridržava drugih propisanih uslova.

O privremenom oduzimanju Saglasnosti za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe Ministarstvo donosi rešenje i određuje rok za otklanjanje nedostatka zbog kojih se privremeno oduzima Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe koji ne može biti kraći od 30 dana niti duži od 90 dana.

Rešenje o privremenom oduzimanju Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe zbog neispunjavanja uslova iz člana 32. stav 3. ovog zakona Ministarstvo donosi na predlog nadležnog inspektora.

Ako je lice iz stava 1. ovog člana u roku utvrđenom rešenjem iz stava 2. ovog člana otklonilo nedostatke zbog kojih je Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe privremeno oduzeta, rešenje o privremenom oduzimanju Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe se ukida, a ako ih nije otklonilo, Ministarstvo donosi rešenje kojim se Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe trajno oduzima.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

VI. SPROVOĐENJE POSTUPKA U VEZI SA SAGLASNOŠĆU ZA SKLADIŠTENJE I/ILI SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE

Postupanje Ministarstva

Član 35.

Tokom sprovođenja postupka u vezi sa Saglasnošću za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe, Ministarstvo vrši proveru ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) nadležnost za postupanje po zahtevu;
- 2) da li je podnosilac zahteva lice koje, u skladu sa ovim zakonom, može biti podnosilac zahteva;
- 3) da li zahtev sadrži sve propisane podatke;
- 4) da li je uz zahtev priložena sva dokumentacija propisana ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;
- 5) da li je uz zahtev priložen dokaz o uplati propisane takse;
- 6) da li su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona za usvajanje zahteva.

Podatke iz službenih evidencija, koji su neophodni za sprovođenje postupka iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo obezbeđuje preko servisne magistrale organa u skladu sa propisima koji uređuju elektronsku upravu, bez plaćanja takse.

Podaci pribavljeni na način iz stava 2. ovog člana smatraju se pouzdanim i imaju istu dokaznu snagu kao overeni izvodi iz tih evidencija.

Organi državne uprave, posebne organizacije i imaoci javnih ovlašćenja dužni su da Ministarstvu, u roku od tri dana od dana podnošenja zahteva, dostave sve podatke o kojima vode službene evidencije koje su od značaja za sprovođenje postupka iz stava 1. ovog člana.

Postupak iz stava 1. ovog člana sprovodi se u postupku neposrednog odlučivanja u smislu zakona kojim je uređen opšti upravni postupak.

Postupanje po zahtevu

Član 36.

Po zahtevu za izdavanje, odnosno izmenu upravnog akta, Ministarstvo u rokovima propisanim ovim zakonom donosi rešenje u formi elektronskog dokumenta.

Zahtev se smatra neurednim ako ima nedostatke koje Ministarstvo sprečavaju da po njemu postupa, ako nije razumljiv ili potpun.

Ako Ministarstvo utvrdi da je zahtev neuređan, rešenjem odbacuje zahtev u kome taksativno navodi sve nedostatke, odnosno razloge za odbacivanje, nakon čijeg će otklanjanja moći da postupi u skladu sa zahtevom.

Ako podnosilac zahteva u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 3. ovog člana, podnese novi zahtev i postupi u skladu sa rešenjem iz stava 3. ovog člana, smatra se da je odbačen zahtev iz stava 3. ovog člana od početka bio uređan.

Ako podnosilac zahteva u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 3. ovog člana, podnese novi zahtev sa pozivanjem na broj rešenja kojim je raniji zahtev odbačen i otkloni sve utvrđene nedostatke, ne dostavlja ponovo dokumentaciju koja nije imala nedostatke.

Način dostave

Član 37.

Podnesci i dokumenta dostavljaju se elektronskim putem, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, žalbu i druge pravne lekove, dokaze koji se uz njih prilažu, kao i dokumenta i podneske koji sadrže tajne podatke i koji su označeni stepenom tajnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, stranka dostavlja u formi papirnog dokumenta.

Ministarstvo bliže uređuje način razmene dokumenata i podnesaka iz stava 1. ovog člana.

Forma dokumenata koji se dostavljaju

Član 38.

Dokumenti koji se dostavljaju elektronskim putem u skladu sa članom 37. ovog zakona, dostavljaju se u formi elektronskog dokumenta sastavljenog u skladu sa zakonom koji uređuje elektronski dokument.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako plaćanje takse nije izvršeno elektronskim putem, dokaz o plaćanju takse može se dostaviti i u elektronskom formatu, koji nije potpisan kvalifikovanim elektronskim potpisom.

Dostava rešenja

Član 39.

Rešenje Ministarstva dostavlja se podnosiocu zahteva u formi elektronskog dokumenta, preko jedinstvenog elektronskog sandučića, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava, ako se dostava vrši preko portala e-uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, licu koje nema jedinstveni elektronski sandučić, rešenje se dostavlja u formi odštampanog primerka elektronskog dokumenta, overenog u skladu sa zakonom koji uređuje elektronsko poslovanje, preporučenom pošiljkom preko poštanskog operatora.

Danom ekspedovanja rešenja u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, Ministarstvo rešenje objavljuje na svojoj internet stranici.

Ako dostava preporučenom pošiljkom iz stava 2. ovog člana nije mogla da bude izvršena jer je stranka u momentu dostave bila nedostupna na naznačenoj adresi, dostavljač o tome sačinjava belešku i ostavlja obaveštenje stranci na mestu na kome je pismeno trebalo da bude uručeno, u kome naznačava lično ime primaoca, podatke kojim se pismeno identifikuje, kao i datum kada je obaveštenje ostavljeno, sa pozivom stranci da na tačno određenoj adresi dostavljača, odnosno poštanskog operatora preuzme pošiljku, u roku od 15 dana od dana pokušaja dostave.

Obaveštenje stranci iz stava 4. ovog člana sadrži i informaciju o danu objavljivanja rešenja na internet stranici Ministarstva, pravnu pouku stranci da će se u slučaju ne preuzimanja pošiljke u ostavljenom roku rešenje smatrati dostavljenim istekom roka od 30 dana od objavljivanja rešenja na internet stranici Ministarstva.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, ako u ostavljenom roku stranka ne podigne pošiljku, dostavljač će je vratiti zajedno sa beleškom o razlozima neuručenja.

Dostava stranci će se smatrati izvršenom:

1) danom dostave elektronskog dokumenta na način propisan stavom 1. odnosno stavom 2. ovog člana;

2) istekom roka od 30 dana od dana oglašavanja rešenja na internet stranici Ministarstva ako dostava nije izvršena u skladu sa st. 1, 2. i 4. ovog člana.

Ako je adresa prebivališta, odnosno boravišta, odnosno sedišta stranke nepoznata, dostava toj stranci smatraće se izvršenom na dan isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja rešenja na internet stranici Ministarstva.

Ministarstvo će na zahtev stranke, u svojim prostorijama, toj stranci izdati kopiju rešenja bez odlaganja, s tim što to uručenje nema dejstvo na računanje rokova u vezi sa dostavom.

Potvrda dostave

Član 40.

Kada se rešenje dostavlja elektronskim putem, uredna dostava se dokazuje elektronskom potvrdom o prijemu dokumenta (povratnica).

Elektronska oglasna tabla nadležnog organa

Član 41.

Ministarstvo je dužno da na svojoj internet stranici uspostavi i održava oglasnu tablu, koja služi za potrebe javnog saopštavanja, odnosno objavljivanja rešenja iz člana 39. ovog zakona, kao i drugih akata koje donese nadležni organ.

Shodna primena propisa

Član 42.

Na pitanja koja se odnose na postupke u vezi sa saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primenjuje se zakon kojim se uređuje opšti upravni postupak.

VII. CENE

Cene goriva i usluga

Član 43.

Cene motornih i energetske goriva i usluga koje pružaju energetski subjekti u obavljanju energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona uređene su zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Cene goriva u slučaju poremećaja u snabdevanju

Član 44.

Vlada propisuje način utvrđivanja najviših cena osnovnih derivata nafte bez fiskalnih dažbina u slučaju sprečavanja poremećaja na tržištu nafte i derivata nafte ili otklanjanja štetnih posledica poremećaja na tržištu nafte i derivata nafte.

VIII. IZVEŠTAVANJE

Dostavljanje podataka

Član 45.

Energetski subjekti i druga pravna lica i preduzetnici kojima su propisana prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom, dužni su da na zahtev Ministarstva dostave sve podatke neophodne za obavljanje poslova iz delokruga rada Ministarstva.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, motornim i energetskim gorivima i trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava dužni su Ministarstvu dostavljati:

- 1) podatke o nabavci i prodaji nafte, motornih i energetske goriva koji se odnose na vrstu, količinu, poreklo, cenu i kvalitet;
- 2) podatke o proizvodnji sirove nafte i prosečnoj ceni proizvodnje sirove nafte;
- 3) druge podatke.

Podaci o cenama dostavljaju se sa i bez akciza, naknada i poreza.

Ministarstvo bliže propisuje rokove, sadržaj i način dostavljanja podataka iz stava 1. ovog člana.

Dostavljanje podataka o planovima razvoja i prekidima rada postrojenja

Član 46.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte, namešavanja biogoriva i/ili biotečnosti sa gorivima naftnog porekla i skladištenja nafte, motornih i energetske goriva dužni su Ministarstvu dostavljati:

- 1) petogodišnje planove razvoja i investicija;
- 2) podatke o planiranim ili započetim investicijama i remontima;
- 3) podatke o prekidima rada postrojenja.

Ministarstvo će bliže propisati rokove, sadržaj i način dostavljanja podataka iz stava 1. ovog člana.

IX. STAVLJANJE NA TRŽIŠTE

Uslovi za promet goriva

Član 47.

Derivati nafte, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas i vodonik koji se stavljaju na tržište moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima o kvalitetu tečnih goriva naftnog porekla, kvalitetu tečnog naftnog gasa, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjenog prirodnog gasa i vodonika, propisima o zaštiti životne sredine, tehničkim i drugim propisima koji se odnose na promet goriva iz ovog stava.

Derivati nafte i bazna ulja koji se stavljaju na tržište moraju biti obeleženi (markirani).

Vlada bliže uređuje uslove, način i postupak obeležavanja (markiranja) derivata nafte i baznih ulja iz stava 2. ovog člana.

U slučaju kada je ugrožena sigurnost snabdevanja zbog nedovoljne ponude na tržištu energenata ili nastupanja drugih vanrednih okolnosti, Vlada može odobriti izmenu graničnih vrednosti određenih karakteristika kvaliteta derivata nafte koji se mogu staviti na tržište Republike Srbije za period od najviše šest meseci.

Mere iz stava 4. ovog člana mogu trajati dok traju okolnosti zbog kojih su propisane, odnosno dok traju posledice nastale usled tih okolnosti.

Monitoring kvaliteta

Član 48.

Ministarstvo vrši monitoring kvaliteta derivata nafte i biogoriva.

Vlada bliže uređuje uslove, način i postupak monitoringa kvaliteta derivata nafte i biogoriva.

X. OPERATIVNE REZERVE

Obezbeđivanje operativnih rezervi

Član 49.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, motornim i energetskim gorivima, osim onih koji obavljaju samo trgovinu komprimovanim prirodnim gasom i/ili utečnjenim prirodnim gasom i/ili vodonikom, dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte, koje su jednake desetodnevnoj prosečnoj količini motornih benzina i gasnih ulja iz člana 50. stav 1. ovog zakona, odnosno petnaestodnevnoj prosečnoj količini mlaznog goriva iz člana 50. stav 1. ovog zakona, koje su stavili na tržište Republike Srbije u prethodnoj godini iz sopstvene proizvodnje i uvoza.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje električne energije i/ili kombinovane proizvodnje električne i/ili toplotne energije dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti najmanje 21 dan njihove prosečne proizvodnje električne i/ili toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Operativne rezerve uglja iz stava 2. ovog člana, moraju da se nalaze na deponijama uglja koje obezbeđuje i kojima upravlja energetski subjekt iz stava 2. ovog člana.

U zavisnosti od godišnjih hidroloških uslova, najviše do 10% operativnih rezervi iz st. 2. i 3. ovog člana, može da se formira i održava u akumulacijama kojima upravlja energetski subjekt iz stava 2. ovog člana.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz derivata nafte i/ili uglja za snabdevanje tarifnih kupaca toplotnom energijom dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz prirodnog gasa za snabdevanje tarifnih kupaca toplotne energije dužni su da obezbede mogućnost supstitucije prirodnog gasa drugim energentima u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Formiranje i održavanje operativnih rezervi

Član 50.

Operativne rezerve derivata nafte iz člana 49. stav 1. ovog zakona mogu se formirati i održavati u motornim benzinima, mlaznim gorivima i gasnim uljima koja se koriste kao motorna goriva i opcijskim ugovorima za navedene derivate ukoliko je derivat nafte koji je predmet opcijskog ugovora uskladišten na teritoriji Republike Srbije.

Operativne rezerve derivata nafte iz člana 49. st. 2, 5. i 6. ovog zakona mogu se formirati i održavati u sirovoj nafti, derivatima nafte koji se koriste kao energetska goriva i opcijskim ugovorima ukoliko je derivat nafte koji je predmet opcijskog ugovora uskladišten na teritoriji Republike Srbije. Najmanje jedna trećina obaveze čuvanja ovih rezervi treba da bude u gotovim proizvodima.

Vlada bliže propisuje uslove i način postepenog obezbeđenja, korišćenja i obnavljanja operativnih rezervi derivata nafte, uglja i drugih energenata, rokove, sadržaj i način izveštavanja o operativnim rezervama derivata nafte, uglja i drugih energenata.

Operativne rezerve derivata nafte, uglja i drugih energenata koriste se u slučaju kratkotrajnih poremećaja na tržištu i drugih nepredviđenih situacija zbog kojih je ugrožena sigurnost rada, odnosno snabdevanja energijom i energentima pojedinih delova energetskeg sistema ili energetskeg sistema u celini, kao i snabdevanja energetskih subjekata koji formiraju operativne rezerve u skladu sa aktom iz stava 3. ovog člana.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u periodima pripreme i trajanja remonta rafinerijskih kapaciteta, kao i 15 dana nakon završetka remonta, operativne rezerve iz stava člana 49. stav 1. ovog člana mogu se održavati u sirovoj nafti, najduže tri meseca godišnje.

XI. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 51.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši i ministarstvo nadležno za poslove trgovine, ministarstvo nadležno za poslove zaštite od požara i eksplozija, ministarstvo nadležno za poslove finansija, ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja, kao i ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, u skladu sa posebnim zakonom.

Inspekcijski nadzor

Član 52.

Inspekcijski nadzor vrši Ministarstvo preko inspektora opreme pod pritiskom i energetskeg inspektora.

Autonomnoj pokrajini poverava se vršenje inspekcijskog nadzora iz stava 1. ovog člana na teritoriji autonomne pokrajine.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, koje se odnose na markiranje, monitoring i kvalitet motornih i energetskih goriva, vrši ministarstvo nadležno za poslove trgovine preko tržišnih inspektora u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom kojim se uređuje trgovina i zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Na sadržinu, vrstu, oblik, postupak i sprovođenje inspekcijskog nadzora, ovlašćenja i obaveze učesnika u inspekcijskom nadzoru i druga pitanja od značaja za inspekcijski nadzor koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona i podzakonskih propisa kojima se uređuje inspekciji nadzor.

Inspektor opreme pod pritiskom

Član 53.

Inspektor opreme pod pritiskom vrši inspekcijski nadzor nad naftovodima i produktovodima, kao i nad opremom pod pritiskom koja se koristi za obavljanje drugih energetskih delatnosti u smislu ovog zakona i za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim ovim zakonom.

Prava i dužnosti inspektora opreme pod pritiskom u oblasti naftovoda i produktovoda

Član 54.

Inspektor opreme pod pritiskom u vršenju inspekcijskog nadzora ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li je pribavljena energetska dozvola u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike za naftovode i produktovode;
- 2) da li je pribavljeno odobrenje nadležnog organa u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata;
- 3) da li je izrađena tehnička dokumentacija za ugradnju i postavljanje naftovoda i produktovoda;
- 4) da li je izvršeno na propisan način ispitivanje naftovoda i produktovoda na čvrstoću i nepropusnost i da li postoje zapisnici i dijagrami ili druga akta o sprovedenim ispitivanjima;
- 5) da li postoje sertifikati, izveštaji i druga akta koja se odnose na cevi, armaturu i opremu koja je ugrađena u naftovod i produktovod, zavarivačke radove na naftovodu i produktovodu i zaštitu naftovoda i produktovoda od korozije;
- 6) da li postoje propisana akta o prvom punjenju i puštanju u rad naftovoda i produktovoda, kao i akta o održavanju naftovoda i produktovoda;
- 7) da li je trasa naftovoda i produktovoda obeležena na propisan način;
- 8) da li je oprema na naftovodu i produktovodu ograđena i zaštićena na propisan način;
- 9) da li je pribavljena licenca za obavljanje energetskih delatnosti: transporta nafte naftovodima i transporta derivata nafte produktovodima;
- 10) da li se u zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda obavljaju radovi i druge aktivnosti i da li za obavljanje tih radova i aktivnosti postoji pismeno odobrenje energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta.

Prava i dužnosti inspektora opreme pod pritiskom u oblasti opreme pod pritiskom koja se koristi za obavljanje ostalih energetskih delatnosti i skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe

Član 55.

Inspektor opreme pod pritiskom u vršenju inspekcijskog nadzora ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li je pribavljena energetska dozvola za energetske objekte za proizvodnju derivata nafte i za skladištenje derivata nafte, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa i utečnog prirodnog gasa ukupnog rezervoarskog prostora većeg od 250 m³ koji imaju opremu pod pritiskom;
- 2) da li je pribavljeno odobrenje nadležnog organa u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekta za energetske i druge objekte koji imaju opremu pod pritiskom;
- 3) da li je izrađena tehnička dokumentacija za ugradnju i postavljanje opreme pod pritiskom;
- 4) da li se ugradnja, odnosno stavljanje u upotrebu opreme pod pritiskom vrši u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima;
- 5) da li oprema pod pritiskom koja se koristi u obavljanju energetske delatnosti u smislu ovog zakona i za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe ispunjava propisane uslove za obavljanje tih delatnosti;
- 6) da li se pregledi i ispitivanja opreme pod pritiskom tokom veka upotrebe vrše u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima;

7) da li je pribavljena licenca za obavljanje energetske delatnosti: proizvodnje derivata nafte i punjenje posuda za tečni naftni gas, komprimovani i utečnjeni prirodni gas;

8) da li je pribavljena saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe u slučaju kada se oprema pod pritiskom koristi za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe.

Inspektor opreme pod pritiskom vrši i druge poslove utvrđene propisom donetim na osnovu zakona.

Ovlašćenja inspektora opreme pod pritiskom

Član 56.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor opreme pod pritiskom je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) naloži da se sprovede vanredni pregled opreme pod pritiskom;
- 3) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekt ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja;
- 4) zabrani ugradnju opreme pod pritiskom ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti;
- 5) zabrani upotrebu naftovoda, produktovoda ili opreme pod pritiskom ako:
 - (1) do isteka roka utvrđenog rešenjem za otklanjanje nezakonitosti nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti,
 - (2) rad, odnosno upotreba sistema za transport nafte naftovodom, sistema za transport derivata nafte produktovodom ili opreme pod pritiskom dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, životnu sredinu ili biljni ili životinjski svet, materijalna dobra ili bezbednost,
 - (3) se energetskom subjektu, koji koristi opremu pod pritiskom u obavljanju energetske delatnosti, oduzme licenca ili saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe zbog neispunjavanja propisanih uslova ili ne poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti, odnosno objekat sa opremom pod pritiskom na kojem se obavlja energetska delatnost nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti u smislu ovog zakona ili ne poseduje saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe;
- 6) obustavi radove u zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda ako se isti ne obavljaju u skladu sa važećim propisima i pismenim odobrenjem energetskog subjekta, kao i da obavesti nadležnu inspekciju u slučaju kada se u zaštitnom pojasu naftovoda ili produktovoda grade ili su izgrađeni objekti suprotno zakonu kojim se uređuje prostorno planiranje i izgradnja objekata;
- 7) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen;
- 8) obavesti nadležnu inspekciju u slučaju kada naftovod, produktovod ili objekat sa opremom pod pritiskom nemaju propisano odobrenje (dozvolu, saglasnost) nadležnog organa u skladu sa propisima kojima se uređuje prostorno planiranje i izgradnja objekata.

Energetski subjekt, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu, kome je rešenjem inspektora naloženo otklanjanje

nezakonitosti dužan je da nezakonitosti otkloni u naloženom roku i da u pisanoj formi obavesti inspektora opreme pod pritiskom o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem.

Energetski inspektor

Član 57.

Energetski inspektor vrši inspekcijski nadzor nad objektima za skladištenje derivata nafte koji nisu oprema pod pritiskom, kao i nadzor nad sprovođenjem propisa o formiranju operativnih rezervi, u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim ovim zakonom.

Prava i dužnosti energetskog inspektora

Član 58.

Energetski inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li je pribavljena energetska dozvola za energetske objekte za skladištenje nafte, derivata nafte, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa i utečnog prirodnog gasa ukupnog rezervoarskog prostora većeg od 250 m³, a koji nisu oprema pod pritiskom;
- 2) da li se operativne rezerve čuvaju u skladu sa propisima;
- 3) da li je pribavljena licenca za obavljanje energetskih delatnosti iz člana 3. tačka 5) ovog zakona;
- 4) da li je pribavljena saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe u slučaju kada se za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe ne koristi oprema pod pritiskom.

Ovlašćenja energetskog inspektora

Član 59.

U vršenju inspekcijskog nadzora energetski inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekat ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja;
- 3) zabrani upotrebu objekta za skladištenje nafte, motornih i energetskih goriva ako:
 - (1) do isteka roka utvrđenog rešenjem za otklanjanje nezakonitosti nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti,
 - (2) se energetskom subjektu oduzme licenca za obavljanje energetske delatnosti iz člana 3. tačka 5) ovog zakona ili saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe zbog neispunjavanja propisanih uslova ili ne poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti iz člana 3. tačka 5) ovog zakona, odnosno objekat na kojem se obavlja energetska delatnost nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti ili ne poseduje saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe;
 - 4) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen.

Energetski subjekt, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu, kome je rešenjem inspektora naloženo otklanjanje nezakonitosti dužan je da nezakonitosti otkloni u naloženom roku i da u pisanoj formi obavesti energetskog inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem.

Energetski inspektor vrši i druge poslove utvrđene propisom donetim na osnovu zakona.

Tržišni inspektor

Član 60.

Tržišni inspektor vrši inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa o obeležavanju (markiranju), monitoringu, korišćenju i kvalitetu motornih i energetskih goriva.

Prava i dužnosti tržišnog inspektora

Član 61.

U vršenju inspekcijskog nadzora tržišni inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) proverava da li je pribavljena licenca za obavljanje energetskih delatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 6), 7), 9), 10), 11) i 12) ovog zakona;
- 2) proverava da li energetski objekti za obavljanje delatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 6), 7), 9), 10), 11) i 12) ovog zakona ispunjavaju propisane minimalno-tehničke uslove u pogledu prostora, opreme, uređaja i spoljašnjih odlika prostora;
- 3) uzima uzorke derivata nafte sa energetskih objekta za proizvodnju, skladištenje, namešavanje biogoriva ili biotečnosti sa gorivima naftnog porekla, trgovinu na veliko i malo, skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, transportnih sredstava, pogonskih rezervoara motornih vozila krajnjih korisnika derivata nafte i ostalih mesta uključujući i kod korisnika kod kojih se nalaze derivati nafte, samostalno ili u saradnji sa drugim državnim organima i vrši kontrolu prisustva i koncentracije markera i usaglašenosti derivata nafte;
- 4) uzima uzorak na osnovu odabira lokacija sa spiska lokacija sa kojih se uzimaju uzorci za potrebe monitoringa kvaliteta i obeležava uzorke derivata nafte u skladu sa propisom kojim je uređena oblast monitoringa derivata nafte na način da se obezbedi zaštita podataka o poreklu derivata nafte i biogoriva;
- 5) proverava primenu najviših cena osnovnih derivata nafte iz člana 44. ovog zakona.

Tržišni inspektor vrši i druge poslove utvrđene propisom donetim na osnovu zakona.

Ovlašćenja tržišnog inspektora

Član 62.

U vršenju inspekcijskog nadzora tržišni inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekat ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja, kao i da sprovede dodatne mere i osigura izvršenje rešenja;
- 3) rešenjem zabrani stavljanje u promet na tržište Republike Srbije derivata nafte za koje je laboratorijskom analizom, u skladu sa propisom kojim je uređena oblast obeležavanja (markiranja) derivata nafte, utvrđeno da ne sadrže propisanu

koncentraciju markera i/ili propisani tip markera ili za koje je utvrđeno odstupanje parametara kvaliteta, kao i da sprovede dodatne mere i osigura da se ograničenje ili zabrana poštuje plombiranjem rezervoara i točionih aparata koji su povezani sa rezervoarom;

4) zabrani ugradnju uređaja, postrojenja i instalacija ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti;

5) zabrani trgovinu motornim i energetske gorivima na energetskom objektu koji nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti, a na kome se obavlja energetska delatnost;

6) zabrani upotrebu energetskog objekta, odnosno korišćenje uređaja, postrojenja ili instalacija ako:

(1) do isteka roka utvrđenog rešenjem za otklanjanje nezakonitosti nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti,

(2) se energetskom subjektu oduzme licenca iz člana 3. stav 1. tač. 6), 7), 9), 10), 11) i 12) ovog zakona zbog neispunjavanja propisanih uslova ili ne poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti, odnosno energetski objekat na kojem se obavlja energetska delatnost nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti;

7) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen;

8) naredi izvršavanje propisanih obaveza u određenom roku i da privremeno zabrani rad ako se nalog u ostavljenom roku ne izvrši.

Energetski subjekt, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu, kome je rešenjem inspektora naloženo otklanjanje nezakonitosti dužan je da nezakonitosti otkloni u naloženom roku i da u pisanoj formi obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem.

Odlučivanje o žalbi

Član 63.

Na rešenje inspektora opreme pod pritiskom i energetskog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Na rešenje tržišnog inspektora može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove trgovine u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja kojim se izriče mera iz člana 62. stav 1. tačka 3) ovog zakona i kada je neophodno preduzimanje hitnih mera propisanih odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor, što se posebno obrazlaže u rešenju.

U slučaju da je prvostepena odluka inspektora već jednom bila poništena, drugostepeni organ ne može je opet poništiti i uputiti predmet inspekciji na ponovni postupak, nego će sam rešiti ovu upravnu stvar.

Ograničenja za inspektore u obavljanju drugih poslova

Član 64.

Inspektor ne može da učestvuje u izradi i vršenju tehničke kontrole tehničke dokumentacije za objekte nad kojima vrši inspekcijski nadzor, izvođenju radova na objektima nad kojima vrši inspekcijski nadzor i da vrši stručni nadzor nad izvođenjem radova na objektima nad kojima vrši inspekcijski nadzor.

Inspektor ne može da bude član Komisije za tehnički pregled objekata nad kojima vrši inspekcijski nadzor.

Inspektor ne može da obavlja privredne ili druge delatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca iz oblasti u kojoj vrši inspekcijski nadzor, učestvuje u radu stručnih radnih grupa ili tela nadziranih subjekata, odnosno lica koja podležu inspekcijskom nadzoru ili ako obavlja druge službe, poslove i postupke koji su u suprotnosti sa položajem i ulogom inspektora i štete njegovoj samostalnosti u vršenju posla.

XII. KAZNE NE ODREDBE

Privredni prestupi energetskog subjekta, odnosno drugog pravnog lica

Član 65.

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup energetski subjekt, odnosno drugo pravno lice ako:

- 1) otpočne da obavlja energetsku delatnost bez pribavljene licence u smislu ovog zakona (član 4);
- 2) ne obezbedi tajnost komercijalnih, poslovnih i drugih podataka do kojih je došao u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti u smislu ovog zakona (član 8. stav 5);
- 3) ne omogući pristup sistemu u smislu ovog zakona (član 14);
- 4) ne uskladi način merenja količina nafte i derivata nafte, ne obeleži trasu naftovoda i produktovoda, ne obezbedi zaštitu od korozije, ne sprovodi zavarivanje naftovoda i produktovoda i ispitivanje zavarenih spojeva ne opremi naftovode i produktovode sistemom za daljinski nadzor i upravljanje i sistemom veza u cilju ostvarivanja bezbednog i nesmetanog prenosa informacija koje se odnose na korišćenje i održavanje naftovoda i produktovoda, električnu opremu i instalacije u zonama opasnosti ne izvede u protivpožarnoj i protiveksplozivnoj zaštiti, ne ispituje naftovode i produktovode tokom izgradnje a pre puštanja u rad, ne pusti u rad naftovod i produktovod, ne pregleda i održava sigurnosne uređaje i ne kontroliše i održava naftovod i produktovod (član 21. stav 1);
- 5) ne sprovodi zaštitu energetskih objekata u smislu ovog zakona (član 21. stav 2);
- 6) obavlja skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva za sopstvene potrebe kapaciteta preko pet tona na jednoj lokaciji i snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje bez pribavljene saglasnosti u smislu ovog zakona (član 32);
- 7) ne dostavi Ministarstvu podatke u skladu sa članom 45. stav 1. ovog zakona;
- 8) ne dostavi Ministarstvu podatke u skladu sa čl. 45. i 46. ovog zakona;
- 9) stavi na tržište derivate nafte, biogoriva ili bazna ulja suprotno članu 47. ovog zakona;
- 10) ne obezbedi operativne rezerve u skladu sa odredbama čl. 49. i 50. ovog zakona;
- 11) ne sprovodi ugradnju, odnosno stavljanje u upotrebu opreme pod pritiskom u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima (član 55. stav 1. tačka 4);

12) ne sprovodi preglede i ispitivanja opreme pod pritiskom tokom veka upotrebe u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima (član 55. stav 1. tačka 6);

13) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem iz člana 56. stav 2, člana 59. stav 2. i člana 62. stav 2. ovog zakona.

Uz kaznu za privredni prestup iz stava 1. tačka 4) ovog člana energetskom subjektu, odnosno drugom pravnom licu može se izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja privredne delatnosti u trajanju od šest meseci računajući od dana izvršnosti presude.

Prekršaji energetskog subjekta – pravnog lica, odnosno drugog pravnog lica

Član 66.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj energetski subjekt - pravno lice, odnosno drugo pravno lice ako:

- 1) ne zaključi ugovore u smislu ovog zakona (član 15. stav 1);
- 2) ne vodi evidenciju u smislu ovog zakona (član 15. stav 3);
- 3) ne vodi evidenciju o izvršenoj kontroli i održavanju (član 21. stav 1);
- 4) ne obezbedi zaštitu naftovoda i produktovoda i njegovih pripadajućih nadzemnih uređaja, postrojenja i objekata od neovlašćene upotrebe ili oštećenja (član 21. stav 2);
- 5) ne održava postavljene oznake na trasi naftovoda i produktovoda i oznake koje su oštećene ili koje nedostaju ne dovede u što kraćem roku u prvobitno stanje, odnosno ne zameni ih u smislu ovog zakona (član 25);
- 6) ne čuva trajno celokupnu dokumentaciju o projektovanju, izgradnji, ispitivanju, puštanju u rad, korišćenju, održavanju i merama zaštite naftovoda i produktovoda u smislu ovog zakona (član 26);
- 7) vlasnik nepokretnosti ne omogući pristup energetskim objektima u smislu ovog zakona (član 27. stav 2);
- 8) ne uklanja drveće ili grane i drugo rastinje u smislu ovog zakona (član 28. stav 3);
- 9) ne preduzima mere u cilju zaštite energetskih objekata u smislu ovog zakona (član 28);
- 10) ne pribavi pisano odobrenje energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 2);
- 11) prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda ne sprovodi tehničke uslove i mere zaštite prema uputstvu energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 4).

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u energetskom subjektu, odnosno u drugom pravnom licu.

Prekršaji preduzetnika

Član 67.

Novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako:

1) otpočne da obavlja energetska delatnost bez pribavljene licence u smislu ovog zakona (član 4);

2) ne vodi evidenciju o izvršenoj kontroli i održavanju (člana 21. stav 1);

3) ne obezbedi zaštitu naftovoda i produktovoda i njegovih pripadajućih nadzemnih uređaja, postrojenja i objekata od neovlašćene upotrebe ili oštećenja (član 21. stav 1);

4) ne održava postavljene oznake na trasi naftovoda i produktovoda i oznake koje su oštećene ili koje nedostaju ne dovede u što kraćem roku u prvobitno stanje, odnosno ne zameni ih u smislu ovog zakona (član 25);

5) ne čuva trajno celokupnu dokumentaciju o projektovanju, izgradnji, ispitivanju, puštanju u rad, korišćenju, održavanju i merama zaštite naftovoda i produktovoda u smislu ovog zakona (član 26);

6) vlasnik nepokretnosti ne omogući pristup energetske objektima u smislu ovog zakona (član 27. stav 2);

7) ne preduzima mere u cilju zaštite energetske objekata u smislu ovog zakona (član 28);

8) ne pribavi pisano odobrenje energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 2);

9) prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda ne sprovodi tehničke uslove i mere zaštite prema uputstvu energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 4);

10) obavlja skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva za sopstvene potrebe ukupnog kapaciteta preko pet tona i snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje bez pribavljene saglasnosti u smislu ovog zakona (član 32);

11) ne dostavi Ministarstvu podatke u skladu sa članom 45. stav 1. ovog zakona;

12) ne dostavi podatke u skladu sa čl. 45. i 46. ovog zakona;

13) ne sprovodi ugradnju, odnosno stavljanje u upotrebu opreme pod pritiskom u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima (član 55. stav 1. tačka 4);

14) ne sprovodi preglede i ispitivanja opreme pod pritiskom tokom veka upotrebe u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima (član 55. stav 1. tačka 6);

15) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem iz člana 56. stav 2, člana 59. stav 2. i člana 62. stav 2. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se fizičko lice za prekršaj ako:

1) ne pribavi pisano odobrenje energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 2);

2) prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda ne sprovodi tehničke uslove i mere zaštite prema uputstvu energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 4);

3) vlasnik nepokretnosti ne omogući pristup energetske objektima u smislu ovog zakona (član 27. stav 2. ovog zakona).

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 68.

Postupci koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se po propisima po kojima su započeti.

Rok za donošenje propisa za izvršavanje ovog zakona

Član 69.

Propisi za izvršavanje ovog zakona biće doneti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, primenjivaće se propisi koji su doneti na osnovu Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14, 95/18 - dr. zakon, 40/21, 35/23 - dr. zakon, 62/23 i 94/24) i Zakona o cevovodnom transportu („Službeni glasnik RS”, broj 104/09), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Kontinuitet obavljanja energetske delatnosti

Član 70.

Energetski subjekti koji na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona nastavljaju da rade i dužni su da svoj rad i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona.

Licence za obavljanje energetske delatnosti iz stava 1. ovog člana koje su izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važiće do isteka roka na koji su izdate.

Licenca za obavljanje energetske delatnosti skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva važiće do isteka roka na koji su izdate pod nazivom skladištenje nafte, motornih i energetske goriva i ako energetski subjekt u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostavi tu licencu Agenciji radi evidentiranja promenjenog naziva delatnosti i stavljanja zabeležbe na rešenje kojim je licenca izdata.

Licence za obavljanje energetske delatnosti trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečjenim prirodnim gasom i vodonikom koje su izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važiće do isteka roka na koji su izdate pod nazivom trgovina naftom, motornim i energetskim gorivima iz člana 3. ovog zakona i ako energetski subjekt u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostavi tu licencu Agenciji radi evidentiranja promenjenog naziva delatnosti i stavljanja zabeležbe na rešenje kojim je licenca izdata.

U slučaju obavljanja delatnosti iz stava 2. ovog člana motornim gorivima koja nisu obuhvaćena izdatom licencom, licencirani energetski subjekt je dužan da podnese Agenciji zahtev za izmenu licence, bez obzira na promenjen naziv te licence.

Usaglašavanje Pravila o radu

Član 71.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta usaglasiće Pravila o radu sa odredbama ovog zakona i dostaviti Agenciji radi davanja saglasnosti, najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Upis u katastar sistema za transport

Član 72.

Vlasnici sistema za transport nafte naftovodom i vlasnici sistema za transport derivata nafte produktovodom koji su izgrađeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu upisani u katastar vodova, odnosno infrastrukture ili kod drugog nadležnog organa u skladu sa posebnim zakonom, dužni su da upis istih izvrše u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će izdati licencu za transport nafte naftovodom bez ispunjenosti uslova iz člana 31. stav 6. ovog zakona, ukoliko je podnet zahtev za upis naftovoda u katastar vodova, odnosno infrastrukture ili kod drugog nadležnog organa.

Pribavljanje saglasnosti za skladištenje i snabdevanje

Član 73.

Privredni subjekti, preduzetnici i zadruge za skladištenje motornih i energetskih goriva za sopstvene potrebe ukupnog kapaciteta preko 5 t na jednoj lokaciji i za snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava za koje se ne izdaje licenca, dužni su da pribave saglasnost koju izdaje Ministarstvo u roku od tri godine od stupanja na snagu ovog zakona.

Početak primene pojedinih odredaba ovog zakona

Član 74.

Odredbe čl. 35 - 42. ovog zakona koje se odnose na elektronsku proceduru primenjivaće se od dana izrade softverskog rešenja koji podržava ovaj sistem.

Plaćanje administrativne takse

Član 75.

Do propisivanja visine takse zakonom kojim se uređuju republičke administrativne takse, podnosilac zahteva iz člana 36. stav 1. ovog zakona koji u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz člana 36. stav 3. ovog člana podnese novi zahtev sa pozivanjem na broj rešenja kojim je raniji zahtev odbačen i otkloni sve utvrđene nedostatke, plaća polovinu propisanog iznosa administrativne takse.

Uspostavljanje prava svojine na sistemu za transport

Član 76.

Danom stupanja na snagu ovog zakona uspostavlja se pravo svojine privrednog društva „TRANSNAFTA” AD Pančevo (u daljem tekstu: Transnafta), na sistemu za transport nafte naftovodom, kao i sistemu za transport derivata nafte produktovodom koji su na dan stupanja ovog zakona u svojini Republike Srbije, a koju koristi to privredno društvo.

Saglasno stavu 1. ovog člana pravo svojine se uspostavlja na svim delovima sistema za transport nafte naftovodom, kao i sistema za transport derivata nafte produktovodom koje je privredno društvo Transnafta steklo kao svojinu ili državinu, po sili zakona, kao pravni sledbenik ili pravni naslednik drugog pravnog lica, koju je izgradilo sopstvenim sredstvima ili sredstvima svog pravnog prethodnika, osnivanjem, povećanjem osnovnog kapitala ili drugim pravnim poslom podobnim za prenos prava svojine.

Ako privredno društvo Transnafta na dan stupanja na snagu ovog zakona nije upisano u katastru infrastrukture kao nosilac prava svojine na bilo kom delu sistema iz stava 1. ovog člana, ima pravo da u skladu sa Zakonom o posebnim uslovima za

evidentiranje i upis prava na nepokretnostima („Službeni glasnik RS”, broj 91/25) podnese zahtev radi upisa prava svojine na takvom delu sistema.

Usklađivanje poslovanja

Član 77.

Pravno lice koje obavlja energetske delatnosti iz člana 3. ovog zakona, a posluje u formi javnog preduzeća ili društva kapitala čiji je osnivač Republika Srbija, dužno je da svoju organizaciju, kao i svoje opšte akte uskladi sa odredbama zakona kojim se uređuje upravljanje privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije.

Prestanak važenja pojedinih odredaba Zakona o energetici

Član 78.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 2. stav 1. tač. 5), 23), 82), 88), 89) i 126) u delu koji se odnosi na naftu i derivate nafte, tač. 149), 154), 155), 158), 159), 160) i 161), člana 16. stav 1. tač. 18) i 19), člana 18. u delu koji se odnosi na oblast nafte i derivata nafte, čl. 28 - 29, čl. 35a - 35ž u delu koji se odnosi na saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, čl. 324 - 339, čl. 342 - 345, čl. 367. st. 5 - 7, člana 378. u delu koji se odnosi na objekte za skladištenje i proizvodnju nafte, derivata nafte i biogoriva i propisa o formiranju operativnih rezervi, člana 380. stav 1. tač. 4) i 5) u delu koji se odnosi na objekte za skladištenje nafte, derivata nafte, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa i utečnjelog prirodnog gasa ukupnog rezervoarskog prostora većeg od 10 m³, člana 385. stav 1. u delu koji se odnosi na tržišnog inspektora i stav 1. tačka 4) i tačka 5) podtačka (3) u delu koji se odnosi na saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, člana 389. stav 1. tač. 8) i 5) u delu koji se odnosi na energetskog subjekta koji obavlja delatnost proizvodnje i trgovine naftom, derivatima, biogorivima, namešavanja biogoriva, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjelim prirodnim gasom i vodonikom i trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava, tač. 16), 17, 18) i 20) u delu koji se odnosi na energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta nafte naftovodom i derivata nafte produktovodom i tačka 24), člana 390. stav 1. tačka 6) u delu koji se odnosi na energetski objekat iz oblasti nafte, derivata nafte, tačka 8) u delu koji se odnosi na energetski objekat za transport nafte naftovodima, odnosno transport derivata nafte produktovodima, tačka 9) u delu koji se odnosi na ugovor o pristupu sistemu za transport nafte naftovodima ili sistemu za transport derivata nafte produktovodima i tačka 11) u delu koji se odnosi na energetski objekat za transport nafte naftovodima, odnosno transport derivata nafte produktovodima, člana 391. stav 1. tačka 5) u delu koji se odnosi na oblast nafte i derivata nafte, tačka 10) u delu koji se odnosi na energetski objekat iz oblasti nafte, derivata nafte i biogoriva i tačka 12) u delu koji se odnosi na energetski objekat za transport nafte naftovodima, odnosno transport derivata nafte produktovodima, člana 391. stav 2. tačka 9) u delu koji se odnosi na energetski objekat za transport nafte naftovodima odnosno transport derivata nafte produktovodima i tačka 10) u delu koji se odnosi na energetski objekat iz oblasti nafte, derivata nafte i biogoriva Zakona o energetici („Službeni glasnik RS” br. 145/14, 95/18 - dr. zakon, 40/21, 35/23 - dr. zakon, 62/23 i 94/24).

Stupanje na snagu

Član 79.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.